

*Wijsheid
uit Azië*

Wijsheid uit Azië

Danielle & Olivier Föllmi

Cao Xue Qin - Chang Tsao - François Cheng - Confucius - Steve DeMasco - Taisen Deshimaru -
Maître Dôgen - Ananda W.P.Guruge - Hamwol - Han Fei Zi - Hui Nan Tseu - Jo Hoshi - Keizan Jôkin -
Okakura Kakuzo - Issa Kobayashi - Lao-tseu - Liou Kia hway - Li Qu Li - Liu Xiang - Feng Menglong -
Liou Kia hway - Li Qu Li - Liu Xiang - Feng Menglong - Meng Zi - Pu yen-t'u - Shunryu Suzuki -
Tchouang-Tseu - Thich Nhat Han - Chögyam Trungpa - Tseng-tseu - Wang Shi Fu - Wang Tong - Hong Zicheng

 | LANNOO

<i>Woord Vooraf van Nan Huai chin</i>	6
I DE WEG VAN TAO	10
<i>DE WEG, MOEDER VAN ALLE DINGEN</i>	12
<i>Yin, Yang, Mens</i>	
<i>De Weg van het Midden</i>	
II VAN JACHT NAAR KALMTE	34
LOSLATEN	36
<i>Inhouden noch afslaan</i>	
<i>Tegenspraak tolereren</i>	
<i>Plooi maar blijf heel</i>	
WEGEN VAN VOLKOMENHEID	90
<i>Het Licht schijnt vanbinnen</i>	
<i>Verovering door zachtheid</i>	
<i>Begeerteloos beschouwen</i>	

III KUNST IS LEVEN, LEVEN IS EEN KUNST 142

LEVENSKUNST 144

Van hoog- naar nedermoed

Grijpen noch opgeven

Leren afteren

DE KUNST OM TE OVERWINNEN 186

Vluchtbestendig

Elke stap is overwinning

De stap van vrees naar moed

LIEFDESKUNST 228

Openheid als dagelijkse oefening

Droefheid en tederheid

Open handen: alles aanvaarden

IV GROTE VERLICHTING 270

Bibliografie 286

Index van auteurs 287

Colofon 288

*'Dit is de beste tijd, dit is de slechtste tijd;
Dit is een wijze tijd, dit is een dwaze tijd;
Dit is de tijd van geloof, dit is de tijd van twijfel;
Dit is een seizoen van licht, dit is een seizoen van duisternis;
Dit is de lente van hoop, dit is de winter van wanhoop;
We krijgen te maken met duizend-en-een dingen en we staan voor de leegte;
We varen stukje bij beetje hemelwaarts,
We dalen stukje bij beetje af in de hel...'*

In de wereld van vandaag heeft de westerse beschaving de materiële ontwikkeling tot ongeziene expansie gebracht. We verplaatsen ons met groot gemak, wonen in riant huizen, baden in modern comfort. Op het eerste gezicht lijken we te leven in een tijdsgewricht van ongeremd geluk. Toch moeten we in harde competitie en ongenadige concurrentie overleven.

Bovendien, in permanente vrees voor moorddadige oorlogen, trachten we frenetiek onszelf drijvend te houden in een zee van teugelloos begeren. Feitelijk leven we dus in een tijdsgewricht van groot lijden, groter dan in welke periode ook uit 's mensen geschiedenis. De mensheid staat vandaag, verscheurd tussen materiële overdaad en spirituele armoë, voor haar ernstigste bestaanscrisis. We mogen dan onttoverd zijn, laten we niet toegeven aan wanhoop. We dragen immers verantwoordelijkheid. We beschikken daarnaast over de kennis en het vermogen om eeuwenoude wijsheid nieuw leven in te blazen en over te dragen aan de jonge generaties. Op onze schouders rusten de oosterse en westerse pijlers van de wijsheidsbrug die verleden en toekomst verbindt. Wij moeten het voortreffelijke geestelijke voedsel redden dat ons wederzijds zal verrijken en vervolmaken. Dankzij de uitwisseling van onze respectieve culturen kunnen wij het hoofd bieden aan de huidige beschavingscrisis. Problemen zijn er volop – het milieu, de schaarste

van de natuurlijke rijkdommen, de wereldvrede... Als negentigjarige durf ik jullie uitnodigen om als oplossing de fundamentele kosmische regel van de permanente verandering ter harte te nemen.

Die natuurwet heet *dharma*: de mutatie die zowel onze individuele levens als de kosmos regeert. Er is niet één ding dat niet verandert, zowel op stoffelijk als geestelijk gebied. Maak dit mutatiebeginsel tot het uwe, bereid er u op voor, koester en volg het in wijsheid. De Tao wijst ons op het inzicht dat goed leven niets anders is dan het volgen van de natuurlijke weg. Wil je met geweld tegen de stroom in gaan dan verlies je energie. Handel je tegen de keer en zwem je tegen de stroming dan verdrink je. 'Volg het levenspad, ga staan in de richting van de stroom: je zult moeiteloos meevloeien en de weldaad van de dingen ontvangen.' Omarm dit mutatiebeginsel en je zult vanzelf de juiste strategie voor verstandig natuurbehoud en voor een gezonde toekomst voor de mens ontwikkelen. Lao Zi zegt: 'De Wijze wenst niet te wensen, maakt niet om tienduizend dingen, leert het af te leren, raakt aan de leegte, keert terug naar waar de velen aan voorbijgaan, helpt de dingen hun oorspronkelijke staat te verwerven. De oorsprong is het niet-handelen.' Natuurlijke beweging en mutatie van de dingen, dat is het niet-handelen. Je verliest makkelijk de weg in die wemeling der dingen en dan wil je ingrijpen. Maar zo vergeet je het niet-handelen! Je maakt je moe met nutteloos gedoe, verkwest je natuurlijke rijkdommen, maakt je druk om luxe. Wil je naar lichaam en geest gezond blijven, dan moet je je wijden aan de kunst van het niet-doelgericht handelen. Lao Zi zegt: 'Kun je je geestelijke en lichamelijke zielskrachten zo omarmen dat je ze nooit uiteen laat vallen en dat je de Eenheid behoudt? Kun je je vitale energie samenballen tot je soepel wordt als een pasgeboren baby?'

Laat je opwindning varen, zoek je innerlijke rust op, ontspan volkomen als een baby. Ik stel je daartoe twee eenvoudige dingen voor:

- Meditatiehoudingen zijn er te over. Maar niet de houding is belangrijk, wel je binnenwaartse blik die als een spiegel binnenin je brein blik. Mediteren is afleren te leren en te handelen.
- Een mantra zingen helpt je ook aan innerlijke harmonie. Als je jezelf je mantra hoort zingen of zoemen, vind je vanzelf kalmte. Of je nu in de bergen of in de woestijn rondloopt, mantra's verhogen je sereniteit en bezitten een onvergelykbare ontroeringskracht die je vervult met diepe dankbaarheid. Je lichaam opent zich dan als een bloem waaruit je sores kunnen verdampen. Die diepe vreugde in eenzaamheid kan je voor geen geld kopen!

In China zegt men *Shang Ming* als men het leven bedoelt. *Shan* omvat alles wat levensvatbaar is, *Ming* alles wat een soortement ziel heeft. *Dāt* bedoelt de Boeddha als hij zegt dat lichaam en ziel Eén zijn.

Waarheen leidt *Shang Ming* of het leven? Welke waarden bezit het? Een Chinees spreekwoord zegt het beeldrijk: 'Het leven is lichter dan een pluim, de dood zwaarder dan een berg.' Die traditionele visie heeft Azië getekend. Zijn beschaving beklemtoont het koningschap, het respect voor ouders en ouderen, trouw en loyaliteit, rechtvaardigheid en ethiek. Wij eerbiedigen hen die hun leven wijden aan een nobele zaak die mensen verheft, en recht en vrede bevordert. Zo en niet anders overstijgt men leven en dood. Helaas deemstert die prachtige opvoedingsethiek weg voor de idolen van nu. Vandaag wil kennis verkopen, pragmatisch zijn, tradities als ouwerwets beschouwen. Iedereen wil hectiek, maar vergeet echt te leven. De meesten zijn er wel, maar hun leven is ontworteld en spartelt zinloos verder. Over waarden wordt gezwegen. De beschaving draait vandaag met volle snelheid achterstevoren, terwijl het echte leven uit zicht verdwijnt. Intellectuelen – Chinees gesproken: geletterden – hebben de plicht op de ernst van de toestand te wijzen. Wij willen steeds meer geld en beoordelen onze carrière op het financieel succes dat ze afwerpt. De aloude *I Ching*, het Boek der Verandering, beschouwt carrière als dienst aan het volk, de inzet van de knapste mandarijnen voor anderen die minder beschaafd en

geleerd zijn gebleven. Als we alles uitsluitend voor onszelf doen betekent carrière alleen maar de uitoefening van een vak. Laten we nooit de zin van het leven met en voor de anderen vergeten! Twintig jaar geleden wilde ik een spoorwegennet voor mijn geboortestreek Wenzhou investeren. Weliswaar onder vier voorwaarden, zo liet ik de regering in Peking weten: 'Laten we het communisme als een utopische droom koesteren, laten we het socialisme maatschappelijk verwezenlijken, laten we het beheer in de zin van kapitalistisch goed governance verbeteren, en laten we de traditionele Chinese beschaving verbreiden.' Ik wou de winsten van mijn project integraal ten goede laten komen aan de mensen die langs de spoorlijn woonden. Maar de Chinese regering ging niet in op mijn voorwaarden! Ik gaf dat geld enkel omdat ik wat voor het volk wilde doen; zelf heb ik er geen cent aan verdiend.

Eens dat we echt beseffen dat de wereld er voor iedereen is en we ons van ons ego hebben bevrijd, worden we onoverwinnelijk. Mozi stimuleerde de ontwikkeling van de techniek, hij was zelf een vernieuwer van de Chinese wetenschap en bouwkunst. Hij stond helemaal in de wereld. Brak er ergens in het onmetelijke land oorlog uit, dan ging hij er heen om te protesteren en de gevechten te doen ophouden. Zijn leven lang ageerde hij tegen de oorlog, hij wou liefde. Met zijn inzet voor harmonie in de wereld blijft hij een gaaf voorbeeld voor onze wereld vandaag.

*Als we ons uitsluitend verlaten op steeds meer technologie gaan we geheid de dieperik in. Het is derhalve de hoogste tijd om wetenschap, kunst en spiritualiteit te verenigen: ons welzijn en onze hoop vloeien voort uit deze drie-eenheid. De grote Goethe wist het immers al:
Wer Wissenschaft hat und Kunst, der hat auch Religion.*

*Onderricht van Meester Nan Huai Chin, oktober 2006 in het
Taihu Great Learning Centre,
Chinese provincie Jiangsu*

Kalligrafie van Ta Thuy Chi uit een Oudvietnamees schrift 'Geest', Thailand.

DE WEG VAN TAO

*DE WEG,
MOEDER VAN ALLE DINGEN*

Wie bestiert dat?

Wie houdt dat in stand?

Wie brengt dat voort en doet het gedijen zonder te handelen?

Zhuang Zi (4de eeuw voor Chr.)

De Huang bergen, favoriete inspiratieplek voor Chinese schilders, dichters en literaten.

Uit de Tao komt het Ene voort

Lao Zi (6de-5de eeuw voor Chr.)

Op weg naar zijn werk buigt deze salary man voor een boeddhistische tempel. Sensoji, Tokyo.

素盞玉武尊立石山

禊

原皇孫立石山

年七月吉日

Uit het Ene komt Twee voort

Lao Zi (6de-5de eeuw voor Chr.)

Jidai Matsuri evoceert als belangrijk nationaal-religieus feest diverse hoogtepunten uit de Japanse geschiedenis.
In de oude keizerstad Kyoto.

www.lannoo.com

Registreer u op onze website en we sturen u regelmatig een nieuwsbrief met informatie over nieuwe boeken en met interessante, exclusieve aanbiedingen.

Fotografie: © Olivier Föllmi

Vertaling: Frans Boenders

Opmaak: Keppie & Keppie

Oorspronkelijke titel: Sagesses

Oorspronkelijke uitgever: © Editions de la Martinière, 2013

Als u opmerkingen of vragen heeft,
dan kunt u contact nemen met onze redactie:
redactielifestyle@lannoo.com

© Uitgeverij Lannoo nv, Tielt, 2015

D/2015/45/271 – NUR 653/718

ISBN: 978-94-014-2687-9

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand en/of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch of op enige andere manier zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

IN DEZELFDE REEKS VERSCHENEN

Wijsheid uit India – isbn 978 94 014 2688 6

Wijsheid uit Afrika – isbn 978 94 014 2686 2